

LIETUVOS VALSTYBINIŲ MIŠKŲ SANITARINĖ BŪKLĖ 2007 M.

Lietuvos valstybiniuose miškuose vabzdžių, ligų sukėlėjų, žvėrių, abiotinių ir kitų faktorių pažeidimai 2007 metais užregistruoti 93698 ha plote: 26239 ha židinių buvo likę iš 2006 metų, naujų atsirado 72509 ha, 5050 ha išnyko dėl gamtinių priežasčių. Židiniai likviduoti 70238 ha plote, vabzdžių kenkėjų ir ligų pažeistų valstybinių miškų sekantiems metams lieka 23460 ha plote.

Profilaktinių ir naikinamųjų miško sanitarinės apsaugos priemonių prieš ligas, kenkėjus ir nepageidaujamą augaliją atlikta iš viso 123325 ha plote, iš jų 26238 ha biologinių, 5722 ha cheminių, 91365 ha fizinių-mechaninių, apsaugota 50944 m³ spygliuočių medienos.

2007 metais nudžiūvo, užmirko, išvertė vėjas ar sunaikino ugnis 629 ha medynų ir želdinių (256 ha spygliuočių, 323 ha – kietųjų ir 50 ha - minkštųjų lapuočių), iš jų vabzdžiai sunaikino 44 ha, ligos 316 ha, žvėrys 12 ha, abiotiniai veiksniai 257 ha (vėjas – 224 ha).

Vabzdžių kenkėjų pakenkimai 2007 metais užregistruoti iš viso 13179 ha plote: 275 ha buvo likę iš 2006 metų, naujų kilo 13197 ha (9092 ha eglės, 2824 ha – pušies liemenų kenkėjų), sunyko savaime 293 ha. Atlikus miško sanitarinės apsaugos priemones, vabzdžių kenkėjų židiniai likviduoti 12965 ha plote, liko sekantiems metams 214 ha.

Infekcinės ligos pažeidė 17657 ha miško, džiūstantys ažuolai (5039 ha), uosiai (6864 ha) ir drebulinės pinties pūdomos drebulės (4290 ha) užima didžiausius plotus. Sanitariniais kirtimais ligų pažeisti medžiai pašalinti 5240 ha plote, pažeidimų lieka 12417 ha.

Abiotinių veiksnių pažeistų medynų ir želdinių buvo iš viso 51779 ha plote, didžiausią dalį sudarė vėjavartos-vėjalaužos (95%). 2007 metų sausio 14-15 d. vakarine Lietuvos dalimi praužė stiprus vėjas, kuris privertė ir prilaužė daug medžių. Nemažai žalos padarė 2007 metų lapkričio 11 d. iškritęs gausus šlapias sniegas. 2007 metai buvo pakankamai drėgni, todėl gaisrų ir sausros padarytų pažeidimų, palyginus su 2006 metais, užregistruota labai nedaug.

Kenkėjas	2007 m.	prognozė 2008 m.	Pastabos
Spyglius graužiantys vabzdžiai	nėra		2007 metais Dzūkijoje išaugo paprastojo pušinio pjūklelio, pušinio pelėdgalvio, pušinio verpiko ir pušinio sprindžio skaičius; kai kur prognozuojamas iki 30% spyglių nugraužimas
Žievė-graužis tipografas	nedaug		Žievėgraužio tipografo labai sumažėjo dėl nepalankių aplinkos sąlygų – vėsių ir lietingų orų 2007 m. birželio-liepos mėnesiais
Ažuolų džiūvimas	daug		Masinis ažuolų džiūvimas stabilizavosi, naujai pažeistų plotų užregistruota nedaug. Stipriausių ažuolų sanitarinė būklė pagerėjo, silpniausiųjų – toliau blogėja
Uosių džiūvimas	daug		Naujai užregistruojama vis mažiau pažeistų uosynų, tačiau pažeisti medžiai neatsigauna ir yra kertami sanitariniais kirtimais

Sanitariniu požiūriu nepalankiausia padėtis 2008 metais numatoma Dzūkijos pušnyuose. Esant palankioms oro sąlygoms, gali pradėti formotis spyglius graužiančių vabzdžių masinio dauginimosi židiniai.

2007 m. pažeisti želdiniai ir medynai (plotas, ha)

kenkėjas	metų pradžioje	nauji	sunykę	VISO	likviduoti	likę
Spyglius ir lapus graužiantys vabzdžiai						
eglinis pjūklelis	0	3	3	0	0	0
žiemsprindžiai	110	0	110	0	0	0
ažuolinis lapsukis	2	41	43	0	0	0
kiti lapus graužiantys	0	2	2	0	0	0
viso	112	46	158	0	0	0
Medžių liemenų kenkėjai vabzdžiai						
eglės liemenų kenkėjai	37	9092	75	9054	8998	56
pušies liemenų kenkėjai	0	2824	0	2824	2787	37
pušinis smaliukas	0	11	0	11	11	0
beržinis balangraužis	0	5	0	5	5	0
viso	37	11932	75	11894	11801	93
Jaunuolynų kenkėjai vabzdžiai						
grambuoliai	116	99	29	186	76	110
straubliukai	8	1113	23	1098	1088	10
ūgliagraužiai	0	7	6	1	0	1
taškuotasis smaliukas	2	0	2	0	0	0
viso	126	1219	60	1285	1164	121
Medžių ligos						
uosių džiūvimas	5305	1792	233	6864	1878	4986
ažuolų džiūvimas	4701	989	651	5039	1586	3453
beržų džiūvimas	87	13	52	48	30	18
drebulinė pintis	3713	635	58	4290	1088	3202
šakninė pintis	814	329	12	1131	438	693
saklys	30	173	0	203	181	22
spygliakritis	262	705	914	53	39	14
kitos ligos	13	28	12	29	0	29
viso	14925	4664	1932	17657	5240	12417
Gyvūnų pažeidimai						
nulaupyta žievė	4737	196	462	4471	113	4358
nukandžioti ūgliai	2370	3034	2102	3302	1307	1995
išrausti medeliai	11	7	3	15	9	6
bebrų	2673	612	71	3214	555	2659
pelinių graužikų	68	31	31	68	29	39
kormoranai	2	11	0	13	0	13
viso	9861	3891	2669	11083	2013	9070
Abiotiniai veiksniai						
vėjas	85	48879	0	48964	48572	392
sniegas	0	1407	0	1407	347	1060
gaisrai	367	20	24	363	330	33
sausros	640	31	79	592	521	71
vandens perteklius	64	415	29	450	248	202
šalnų	21	5	24	2	2	0
antropogeniniai	1	0	0	1	0	1
viso	1178	50757	156	51779	50020	1759
Iš viso	26239	72509	5050	93698	70238	23460